

Ocupació cultural en temps de crisi: resistència, fragmentació i noves desigualtats

Publicat per [Interacció](#) [1] el 17/04/2015 - 10:11 | Última modificació: 20/04/2026 - 07:26

L'estudi elaborat per la European Expert Network on Culture analitza el comportament de l'ocupació en els sectors culturals i creatius (SCC) en el context de la crisi econòmica iniciada el 2008, amb una hipòtesi de partida clara: aquests sectors han mostrat una certa capacitat de resistència en comparació amb el conjunt de l'economia. Aquesta resistència, però, no es pot llegir com una estabilitat estructural ni com una garantia de sostenibilitat laboral, sinó com el resultat d'unes condicions específiques del sector que combinen flexibilitat, fragmentació i dependència de factors externs.

Les dades agregades mostren que l'ocupació en els SCC, tot i representar una part reduïda del mercat de treball europeu (al voltant del 2%), evoluciona de manera menys negativa que en altres sectors durant els anys més intensos de la crisi. Aquesta capacitat de resistència es vincula al caràcter intensiu en treball dels SCC i a la seva configuració com a espai flexible dins del mercat laboral. Aquesta flexibilitat opera sovint com a "zona tampó", absorbint part de l'impacte de la crisi. Tanmateix, aquesta mateixa característica és també la que explica la seva vulnerabilitat: elevada rotació, presència significativa de treball autònom i petites empreses, i una limitada estabilitat a llarg termini, especialment en els segments més dependents del finançament públic.

L'anàlisi permet identificar una fractura interna en el sector. D'una banda, els subsectors vinculats a les polítiques públiques culturals mostren una alta sensibilitat a la reducció dels pressupostos, amb dificultats creixents per garantir trajectòries professionals estables, especialment per als joves. De l'altra, els àmbits més connectats amb la innovació tecnològica i les indústries digitals presenten dinàmiques expansives, amb una demanda creixent de perfils vinculats a les TIC i a l'economia de les aplicacions. Aquesta dualitat no només descriu dues velocitats, sinó dues lògiques laborals diferenciades dins dels SCC.

La dimensió generacional és central. L'ocupació juvenil en els SCC no confirma la mateixa capacitat de resistència que el conjunt del sector. Els joves experimenten una caiguda significativa de l'ocupació i una major exposició a formes de treball precàries o intermitents. Aquest desajust posa en qüestió la idea del sector cultural com a espai d'oportunitat per a les noves generacions i obliga a revisar les polítiques públiques orientades a la inserció laboral.

El factor territorial emergeix també com a determinant. Les dinàmiques més favorables es concentren en determinats clústers creatius, sovint vinculats a entorns urbans amb alta densitat d'activitat innovadora. Això

reforça la idea que les polítiques culturals amb impacte en l'ocupació no operen de manera homogènia, sinó que requereixen una lectura situada i intervencions adaptades a escales territorials concretes.

Finalment, l'estudi apunta a una qüestió de fons que travessa tota l'anàlisi: la relació entre cultura, economia i polítiques públiques no es pot reduir a indicadors quantitius d'ocupació o creixement. La capacitat dels SCC per contribuir a la resiliència econòmica i social depèn tant de les seves condicions laborals com dels marcs institucionals, els sistemes de finançament i la qualitat dels entorns socials on es desenvolupen. En aquest sentit, la resistència observada no és tant una propietat intrínseca del sector com el resultat d'un equilibri fràgil entre suport públic, dinàmiques de mercat i contextos territorials.

Giulio Stumpo, Robert Manchin | Direcció General d'Educació i Cultura (Comisió Europea) | European Expert Network on Culture (EENC)

[The resilience of employment in the Culture and Creative Sectors \(CCSs\) during the crisis \[2\]](#)

—

—

— [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: sectors culturals i creatius

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: polítiques culturals

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2015/ocupacio-sectors-culturals>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150102.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5734>